

BATAAFSE VLAG EN FLOTTIELJE.

NEDERLANDSE MARINE EN VLAG TEN TIJDE VAN DE BATAAFSE REPUBLIEK.

BATAAFSE REPUBLIEK.

De Bataafse Republiek (1795-1801) omvatte als republiek een groot deel van Nederland en werd uitgeroepen nadat stadhouder Willem V naar Engeland was gevlucht. Het grondgebied was gelijk aan dat van de gewesten van de voormalige Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden. Op 1 maart 1796 trad ook Brabant toe tot de nieuwe republiek.

De Republiek werd genoemd naar de Bataven, een Germaanse stam die ten tijde van Julius Caesar de Nederlandse delta bewoonde. In tegenstelling tot Frankrijk waar na de revolutie een schrikbewind en terreurregime heerste, stonden in de Republiek democratische principes hoog in het vaandel.

BATAAFSE VLAG.

De Bataafse vlag werd in die tijd ook wel de Nationale vlag genoemd.

De vlag werd in maart 1796 ingevoerd als officiële vlag voor de marine als vervanging van de Statenvlag.

De kleuren van de vlag bleven na het uitroepen van de Republiek het zelfde als voorheen.

In het linker deel van de rode baan (hijzijde) werd een Jack geplaatst, het wapen van de Republiek.

Dit was een witte rechthoek of vierkant met daarin:

- * de Nederlandse of Bataafse Maagd of Vrijheidsmaagd;
- * de Nederlandse of Bataafse Leeuw;
- * een speer, vastgehouden door zowel de Maagd als de Leeuw;
- * en vrijheidshoed op de speer;
- * een schild met daarop een fasces, vastgehouden door de Maagd;
- * enig groen en loof als onder- en achtergrond.

*De Nederlandse Maagd is het zinnebeeld van het Nederlandse gemeenebest. Een maagd als verpersoonlijking van een stad of land is een motief dat al in de oudheid op Griekse munten terug te vinden is. In deze heidense tijd werd de stedenmaagd vaal vergoddelijk en dus als godin vereerd.

*De Nederlandse leeuw is een symbool in de heraldiek. Al in de vroegste heraldische werken komen leeuwen, symbolen van kracht, voor op wapenschilden. Tot op de dag van vandaag komen leeuwen in tientallen uitvoeringen en kleuren voor op wapenschilden van families, steden en landen.

*Een vrijheidshoed is een hoed die als symbool voor de vrijheid wordt gebruikt in onder andere schilderkunst, op wapenschilden en op munten. In sommige landen wordt de vrijheidsmuts gebruikt.

*De fasces zijn een oud Romeins symbool van het gezag van de hogere magistraten, in de vorm van een roedenbundel met bijl.

BATAAFSE FLOTTIELJE.

Het Bataafse Flottielje bestaat uit lichte vaartuigen, transportschepen, enz, door de Bataafse Republiek ter beschikking gesteld voor een door Napoleon ontworpen landing op de Engelse kust. OP 25 juni 1803 sloot het Staatsbewind der Bataafse republiek een verdrag met Frankrijk, waarin het zich verplichtte om bij de uitvoering van de voorgenomen invasie in Engeland behulpzaam te zijn met: a. 5 lineschepen en 5 fregatten, tevens transportschepen met een totale capaciteit van 25.000 man, waarvan 9000 Bataafse troepen, en 2500 paarden.

Het Bataafse Flottielje

Het treffen tussen de Engelse en Hollandse vloot te Boulogne in 1805

Deze 'eerste expeditie' moest zich bij Texel verzamelen; b. 100 kanonneerschoeners en 250 platboomde kanonneerboden; de laatste moesten gezamenlijk 36.000 man en 1500 paarden kunnen vervoeren

Later werd het voor deze 'tweede expeditie' te leveren materiaal, dat zich in Vlissingen moest verzamelen, gewijzigd tot 54 kanonneerschoeners,

216 kanonneerboden en 108 transportschepen.

Ondanks de uitgeputte staat van 's Lands geldmiddelen was de 'eerste expeditie' volledig uitgerust in december 1803, de tweede in het voorjaar van 1804. In de zomer van 1804 bereikten bijna alle schepen van de 'tweede expeditie' vlak onder de kust varende en met steun van Franse rijdende artillerie die over strand oprukte, ondanks heftige pogingen van de Britse vloot om dit te beletten, Oostende en Duinkerken.

In het voorjaar van 1805 werden zij naar Boulogne en het in de nabijheid gelegen Ambleteuse gedirigeerd.

Ook deze opdracht kon ondanks Britse aanvallen; gevechten op onder meer 24-25 april en 17-18 juli, worden uitgevoerd.

De vernietiging van het eskader van Villeneuve bij 'Trafalgar' , op 21 november 1805, maakte het onmogelijk om het invasie plan uit te voeren.

De slag bij Trafalgar.

Niettemin besloot Napoleon eerst op 25 januari 1807 om de Franse en 'Koninklijk-Hollandsche' flottieljes te Boulogne uit dienst te laten stellen en te ontwapenen.

Daarop keerde tussen 1807 en 1809 het merendeel van de schepen van de 'tweede expeditie' naar Nederland terug.

De 'eerste expeditie' was intussen nooit verder dan Texel gekomen; het daar aan boord ingescheepte krijgsvolk werd reeds in het najaar van 1805 weer

ontscheept.

De aanbouw, c.q. uitrusting van de oorlogsschepen, het huren van de transportschepen en het onderhoud van personeel en materieel voor het flottielje hebben de Bataafse Republiek en Koninkrijk Holland zeer veel geld gekost, alleen in de jaren 1803 en 1804 meer dan 12.200.000 gulden.

Daartegenover kon men als enig positief resultaat stellen dat krijgstucht en zelfvertrouwen die bij de Nederlandse marine ernstig hadden geleden, onder andere ten gevolge van de ongelukkige uitslag van de zeeslag bij Kamperduin en de gebeurtenissen in Noord-Holland in het jaar 1799, gunstig werden beïnvloed.